

TEVHİD VE ŞİRK: ALLAH'IN ORTAKSIZLIĞI

Bismillâhirrahmânirrahîm.

*Elhamdülillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu
ve's-selâmu alâ seyyidînâ Muhammedin ve
âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-
ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.*

Emmâ ba'dü:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولُ
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا: اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ
أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ، مَنْ عَمِلَ عَمَلًا أَشْرَكَ
فِيهِ مَعِيَ غَيْرِي تَرَكَتُهُ وَشِرْكَهُ.

*Ve an ebî hüreyrete radiyallahu anhu gâle
semi'tü resûlallahî sallallahu aleyhi vessel-
lem yekûlü gâlellahu teâlâ ene ağne's-şûrakâi
ani's-şirki men 'amile 'amelen eşrake fîhi
ma'î ğayrî teraktühû ve şirkehû.*

Sadaka Resûlüllâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den. Pey-
gamber sallallahu aleyhi vessellem'in şöyle
buyurduğu naklolunmuş.

Gâlellahu Teâlâ. Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki diyor Peygamber Efendimiz;

Ene ağne's-şürakâi ani's-şirki. Ben ortakların, ortaklıktan en uzak olanıyım. Yani insanlar şirketler kurarlar, işlerde birbirleriyle ortaklık yaparlar. Benim ortağım, şerikim yoktur. Ortaktan en uzak olan benim. Yani ortağı olmak durumu, en bahis konusu olmayacak olan kişi benim. Yani ortağım olmaz benim. Ortağa ihtiyacı en olmayan benim.

Eğer birisi, bir insan. *'Amile 'amelen.* Bir ibadet, amel, bir iş yapar da.

Eşrake fîhi ma'î ğayrî. Bu işin yapılmasında, benim yanıma, benden gayrısınıda ortak koyarak yaparsa bu işi. Yani ben bunu hem Allah rızası için yapıyorum hem de filanın hatırı için yapıyorum, keyfi için yapıyorum, filan için yapıyorum filan diye, Allah için yapmaya bir şey katıp, ortaklık gibi bir şey yapmaya kalkışırsa.

Teraktühû ve şirkehû. Ben onu ortak koştuğu şeyle bırakıveririm. Yani bana ortak koştu mu amelini kabul etmem. Benim yanımda başkasını da düşündü mü bir işi yaparken, o za-

man ben o ortağına ver derim, ben kabul etmem. Ortak koştüğünün olsun o derim. Onunda olmaz ya. Adam onu öyle vehmediyor, ortak olsun falan diye. Yani kabul olmaz. Her ameli Allah rızası için yapacak ve hiç bir şeyi katıştırmayacak işin içine. Yani başka hiçbir düşünce, ikinci bir niyet olmayacak altında. Hem şöyle yapacağım. Allah da sevap versin de birde işte şu olsun. Birazda gelir olsun. Birazda bilmem şu olsun. Öyle şey olmaz yani. Bir işin Allah'ın rızasından ayrı bir şeyle beraber ortak olması bahis konusu değil. Öyle bir şeyi Cenâb-ı Hak kabul etmeyeceğini bildiriyor.

a. Kıyamet Gününde Amellerin Hesabı: Yüzüstü Sürüklenme

وَعَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُقْضَىٰ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهِ، "يَقُولُ:
رَجُلٌ اسْتَشْهَدَ فَأَتَىٰ بِهِ فَعَرَّفَهُ نِعْمَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا
عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ: قَاتَلْتُ فِيكَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتُ،
قَالَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ قَاتَلْتَ لِأَنْ يُقَالَ جَرِيءٌ فَقَدْ

قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ حَتَّىٰ أُلْقِيَ فِي
 النَّارِ، وَرَجُلٌ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَعَلَّمَهُ وَقَرَأَ الْقُرْآنَ، فَأُتِيَ
 بِهِ فَعَرَّفَهُ نِعْمَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ:
 تَعَلَّمْتُ الْعِلْمَ وَعَلَّمْتُهُ، وَقَرَأْتُ فِيكَ الْقُرْآنَ، قَالَ:
 كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ الْعِلْمَ لِيُقَالَ عَالِمٌ، وَقَرَأْتُ
 الْقُرْآنَ لِيُقَالَ هُوَ قَارِئٌ فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ
 عَلَىٰ وَجْهِهِ حَتَّىٰ أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ وَسَّعَ اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَأَعْطَاهُ مِنْ أَصْنَافِ الْمَالِ كُلِّهِ، فَأُتِيَ بِهِ فَعَرَّفَهُ
 نِعْمَهُ فَعَرَفَهَا، قَالَ: فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا؟ قَالَ: مَا تَرَكْتُ
 مِنْ سَبِيلٍ تُحِبُّ أَنْ يُنْفَقَ فِيهَا إِلَّا أَنْفَقْتُ فِيهَا لَكَ،
 قَالَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيُقَالَ هُوَ جَوَادٌ فَقَدْ قِيلَ،
 ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ ثُمَّ أُلْقِيَ فِي النَّارِ.

Ve 'anhu radiyallahu anhu.

*Yine Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den bir
 ikinci hadîs-i şerîf. Gâle semi'tü resûlallahî
 sallallahu aleyhi vessellem yekûlü.*

Ben Resûlullahın şöyle buyurduğunu işittim buyuruyor:

Bu hadîs-i şerîfi Müslim rivayet etmiş. İmam Müslim rahmetullahi aleyh rivayet etmiş. Kısaca mealini vererek bitirmeye çalıştım.

İnne evvele'n-nâsi yugdâ yevme'l-giyâmeti aleyhi racülün üstüşhide fe-ütiye bi-hî.

Kıyamet gününde, aleyhine muhakemesi olup da hüküm verilecek olan insanların ilki, harpte öldürülmüş bir kişidir. Getirilir huzura.

Fe-'arrafehû ni'metehû fe-'arafehâ.

Cenâb-ı Hak, o kuluna verdiği nimetlerini sayar, döker. Ben sana şu nimeti, şu nimeti hayatta şunu şunu vermedim mi?

Verdin Ya Rabbi! Oda itiraf eder.

Gâle fe-mâ 'amilte fî-hâ.

Peki, bu verdiğim nimetlere karşılık, kulluk olarak neler yaptın sen?

Söyle bakalım, senin yaptığın şeyleri.

Gâle gâteltü fî-ke hadde's-tüşhidtü.

Senin yolunda çarpıştım savaşta. Hatta sonunda şehit oldum.

Gâle kezebte.

Yalan söyledin şimdi işte.

Velâkinneke gâtelte li-en yugâle cerîün fe-gad gîle.

Sen kahramanlık için çarpıştın. Kahraman-sın desinler diye çarpıştın. Oda dünyada iken sana denildi. Ne kahraman adam denildi. Ama sen benim rızam için yapmadın onu. Kahramanlık duyguları ile cesaret, bilmem böbürlenme, insanlar harbe katılmazsam korkak derler, katılayım kahraman desinler. Olmaz ayıp olur. Ölsek bile yiğitliğe gölge düşürmemek lazım. Şu harbe gitmemiz lazım. Kaçarsak kadın mısın sen?

Derler. Bilmem falan. Haa niyeti Allah rızası için değil. Yani korkak diyecekler ya da gittiği zaman bir şeyler yaparsa, belki de ölmeden döner, amma kahraman adam derler. Pek çok kabadayı sonunda belki bıçaklanır ama kavgaya gider.

Neden?

Artık o kabadayılığın şanıındandır mecburen gidecek, gitmezse olmaz yani. İşin ucunda bıçaklanmak, ölmek bile olur yani. Morgda soluğu vermekte olabilir yani.

Velâkinneke gâtelte li-en yugâle ceriün

İşte buna da sana kahraman, cüretli, cesaretli desinler diye çarpıştın ve denildi.

Sümme ümira bi-hî ve suhibe ‘alâ vechihî hattâ ülkıye fi’n-nâri.

Sonra Allah emreder. Atın bu kulu cehenneme diye. Yüz üstü sürüklene sürüklene, öyle kollarından tutularak falan değil, yüzü yerlerde sürüklene sürüklene, hor, pis, hakir, zellil bir şekilde cehenneme atılır.

Ve racülün.

Yine aleyhine hüküm verilecek, cehenneme atılacak kişilerden bir ikincisi. Mahkeme-i kübra da getirilir.

Te’alleme’l-ilme.

İlim öğrenmiş.

Ve ‘allemehû

Başkalarına da öğretmiş.

Ve karae’l-kur’âne.

Kur'an okumuş filan bir kimse.

Ve ütiye bi-hî.

Huzura getirilir.

Fe-'arrafehû ni'amehû fe-'arafehâ.

Allah ona nimetlerini sayar bir bir.

Bunları sana vermedim mi? Şunları sana vermedim mi?

Evet, Ya Rabbi. Evet, Ya Rabbi. Hepsini itiraf eder.

Gâle fe-mâ 'amilte fîhâ.

Bu nimetlere karşılık kulluk olarak ne yaptın bakalım sen?

Cenâb-ı Hak sorar ona.

Gâl cevap olarak der ki: Ya Rabbi!

Gâle te'alletü'l-'ılme ve 'alletühû.

İlimi kendim öğrendim, ondan sonra da başkalarına da öğrettim. Talebe yetiştirdim.

Ve kara'tü fî-ke'l-kur'âne.

Senin rızan için Kur'an-ı Kerîm okudum.

Gâle kezebte.

Yalan söylüyorsun. Sen bu maksatla yapmadın. Bunu benim için yapmadın.

Velâkinneke te'allemtelî-yügâle âlimün

Öğrendin âlim desinler sana diye

Ve gara'te'l-kur'âne lî yügâle hüve kâriün.

Kur'an'ı okuyuşunda da işte ne güzel hafız, sesi ne güzel bilmem ne, büyük hafız filan desinler diye yaptın bu işi.

Fe-gad gîle.

Bunlar denildi dünyada, şöhrete kavuştun falan, tamam âlim dediler, büyük hafız dediler falan.

Sümme ümîra bi-hî ve suhibe 'alâ vecihî hattâ ülkîye fi'n-nâri.

Buda yüzüstü emrolunur Allah tarafından. Sürüklene sürüklene cehenneme atılır.

Neden?

Bu güzel şeyleri ilim öğrenmeyi, Kur'an öğrenmeyi, öğretmeyi, okumayı, Allah rızası için yapmadı. Başka duygular, başka hesaplar

düşüncelerle yaptı diye. Oda cehenneme atılır. Niyeti kötü. Niyeti halîs değil. İhlâslı değil diye.

Ve raculün.

Üçüncü böyle aleyhine hüküm verilip te cehennemlik olanlardan üçüncüsü.

Ve racülün vesse'allâhu 'aleyhi ve a'tâhu min esnâfi'l-mâli.

Kendisine türlü türlü nimetler vererek Allah Teâlâ hazretlerinin zengin kıldığı bir kişi getirilir huzura.

Fe-'arrafehû ni'amehû fe-'arafehâ.

Nimetlerini Allah ona bir bir ben sana kulum;

Sıhhat vermedim mi?

Mal vermedim mi?

Konak vermedim mi?

Çoluk çocuk vermedim mi?

Nimetleri hepsini sayar. O da itiraf eder. Evet, Ya Rabbi! Evet. Tamam, hepsini vermiştin Ya Rabbi der.

Gâle fe-mâ 'amilte fîhâ.

Buyurur Allah.

Peki, bunlara karşılık ne yaptın bakalım sen?

Gâle ma teraktü min sebîlin tuhibbü en yünfeka fî-hâ illâ enfagtü fî-hâ leke.

Hiçbir senin seveceğin konu bırakmadım, yer bırakmadım, iş çeşidi bırakmadım, senin rızan için o işlerin her türlüüne, malı sarf ettim, parayı verdim, senin rızan için. Paraları cami yapmaya harcadım, Kur'an kursu yapmaya harcadım, fakirlere vermeye harcadım, Kızılay çadır alsın diye harcadım, her çeşit işe harcadım gibi yani. Seni seveceğin her konuda sarfiyat yaptım. Senin rızan için.

Gâle kezebte.

Yalan söyledin buyurur Allah ona.

Velâkinneke fe'alte li-yügâle hüve cevâdün fe-kad gîle.

Hayır. Sen sırf nefsini tatmin etmek için, amma cömert adam ha diye böyle övülmek hoşuna gittiğinden verdin bunları. Benim rızamı düşünerek vermedin. Ayıp olur vermezsem. Verirsem herkesin şu tavrına bak bana karşı, amma eğilip büzülüyorlar, iki kat oluyorlar ha,

amma hürmet ediyorlar. Hoşuna gidiyor. On-
dan yaptın sen bunları. Bunlarda oldu.

*Sümme ümira bi-hî ve suhibe ‘alâ vechihî
sümme ülkıye fi’n-nâri.*

Sonra bu da, atın bunu cehenneme diye
Allah emreder. Sürüklene sürüklene yüzü üstü
cehenneme atılır.

b. İslam’da Dürüstlük ve İkiyüzlülük

Üçüncü hadîs-i şerîfi okuyarak konuyu bi-
tiriyorum.

أَنَّ أَنَسًا قَالُوا لَهُ: وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا
إِنَّا نَدْخُلُ عَلَى سَلَاطِينِنَا فَنَقُولُ لَهُمْ بِخِلَافِ مَا
نَتَكَلَّمُ إِذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِهِمْ؟ قَالَ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمَا: كُنَّا نَعُدُّ هَذَا نِفَاقًا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

*Ve an ibni Umara radiyallahu anhumâ enne
ünâsen gâlû lehû innâ nedhulü ‘alâ sultâninâ
fe-nekûlü le-hüm bi-hilâfi mâ netekellemü izâ
haracnâ min ‘ındihim gâle ibni Umara
radiyallahu anhumâ künnâ ne’uddü hâzâ*

*nifâkan ‘alâ ‘ahdi resûlillahi sallallahu aleyhi
vessellem*

İman Buhârî'nin rivayet ettiği bir hadîs-i şerîf. Abdullah İbn Ömer radiyallahu anhumaya birileri gelmiş. Peygamber Efendimizin irtihali, dâr-ı vaka etmesinden bir devrede.

Demişler ki;

Ya Ömer'in oğlu Abdullah! Biz sultanlarımızın, emirlerimizin, kabile reislerimizin, başkanlarımızın yanına, valilerinizin, kimlerse, yanına gidiyoruz, onlara bir şeyler söylüyoruz. Medih, yalan dolan, neyse bir şeyler söylüyoruz.

Neden?

Bi-hilâfi mâ netekellemü izâ haracnâ min ‘ındihim. Yanlarından çıktığımız zaman, huzurdan çıktıktan sonra kendi aramızda konuştuklarımızın tam aksini söylüyoruz. Huzurunda onun yüzüne karşı. Artık yani yağcılık, balcılık, dalkavukluk yapıyorlar demek ki. Çıkınca da iyi, herif ammada yuttu bizim lafımızı, bilmem ne falan. Dışarı çıkınca da ciğeri beş para etmez herif ama işte ne yapacaksın, işte bilmem

ne, ammada şey yaptı falan. Dışarda başka konuşuyorlar aleyhte, içeri girdikleri zaman, o zamanda, yüze karşı dalkavukluk, başka konuşuyorlar.

Kibarca cevap vermiş Abdullah İbni Ömer. Biz demiş Hazreti Peygamber Efendimizin zamanında, bu yaptığınız şeye münafıklık adını veriyorduk demiş. Yani münafıklık yapıyor-muşsunuz yani. Yaptığınızı birde gelip söylü-yorsunuz. Ya gittiğin zaman yüzüne karşıda dobra dobra, mertçe, senin hatan şu, şöyle yap diye konuş. Ya da tabii şekilde, fazla abartmadan konuş. Çıktığın zamanda ya da dilini tut, aleyhinde konuşma. Yani için başka dışın başka, onun yüzüne karşı başka, arkasından başka, Bunun adı halîs münafıklık. Münafıkları da sevmez Allah. Riyakârları sevmez. Münafıkları sevmez. Yapılan bir işin, kendisinin rızasından başka bir maksatla yapılmasını da sevmez.

Peki, hem Allah'ın rızasını düşünüyorum hem de bir başka maksadım daha var. Onunda olmasını düşünüyorum. İkiliği de kabul etmez. Çünkü ikileme, ortaklık oldu mu Allah, verin

bunu ortağa der, ben istemiyorum der. Kendisi ortak istemediği için onu da kabul etmez.

Nasıl olacak?

Her şey sırf Allah rızası için olacak. Namaz kılıyorsun Allah rızası için. Sadaka veriyorsun Allah rızası için. Başkasını hesaba katmak yok. Zekât veriyorsun Allah rızası için. Hayır, yapıyorsun Allah rızası için.

Eski devirde, zengin bir ailenin çocuğu, çok zengin, bir tekkeye gelmiş. O zamanın meşhur bir mübarek şeyhine demiş ki;

Efendim şu kadar para buyur. Şu kadar 1.000 altın, 4.000 altın mesela. Bunu işte tekkeye gelen fukaraya şeye harcarsınız. Buyurun hayratım falan. Çok tabi makbule geçmiş.

Vaaz da, Hoca Efendi demiş ki;

Genç kardeşimiz Allah kabul etsin. Allah razı olsun. 4.000 altın getirdi. Sizlere şey yapmak üzere, işte kullanılmak üzere, fukaranın ihtiyaçlarına sarf edilmek üzere. Allah razı olsun. İşte bu kadar şeyi verdi falan. Teşekkür ederiz deyince. Çocuk kalkmış arkadan.

Delikanlı demiş;

Hocam kusura bakmayın. Ben onu size verdim. Sonra anam bir kızdı, darıldı, evde çok kızdı. Onun için annem razı olmadığından, ben o parayı geri istiyorum demiş. E al evladım. Şeyi vermiş geriye, keseyi geriye vermiş. On-
dan sonra cemaat dağılmış falan. Genç, en geçe kalmış. Hoca Efendinin, şeyh Efendinin yanına gene gelmiş.

Demiş ki;

Hocam. Ben bunu Allah rızası için veriyorum. Şöhret için vermiyorum. Başkası duysun diye değil. Siz böyle herkese söyleyince, şöhret olacak, riya olacak, gösteriş olacak. Onun için ben öyle dedim demiş. Annem falan darılmış değil. Bu parayı alın. Kimseye söylemeyin. Ne olur beni fahşetmeyin demiş. Yani adını, adının verilmesini istememiş. Hani adının söylenmesi istenmeyen bir kimse, şu camiye şu kadar 1.000 dolar verdi, söylenmesini istemiyor. Kimisi de falanca oğullarından filanca bu minareyi yaptırmıştır, kitabe koydurtuyor.

Şöhret olmaması önemli yani.

Allahu Teâlâ hazretleri riyasız, halîs, gösterişsiz, münafıklık olmadan, her yaptığımız işi rızasına uygun güzel yapmayı nasib etsin.

Çünkü gösteriş ile riya ile olursa, ihlâslı olmazsa Allah kabul etmez. Allah'ın kabul ettiği bütün ibadetler, ihlâslı olan, halîs muhlis olan ibadetlerdir.

Oruçlarımızı, namazlarımızı, zekâtlarımızı, hayratlarımızı, hasenatlarımızı hep öyle yapmaya, vermeye Allah bizi muvaffak eylesin.

Allah hepinizden razı olsun.

Cumayı kıldıktan sonra hatmimizi tamamlayacağız. Çok hatimler var. Dualarını yapacağız. Ondan sonra buyurun ezanı okuyalım.

Soruyorlar. Yani neden gibi. İşte iyi hatırlayamadığım için, yanlış bir şeyde söylemekten korkuyorum. Yalnız diyor ki; tam çalışanlar, çalışmasını bitirdiği zaman ücret alırlar. Artık işleri bittiği zaman, onun gibi, ona benzetiyor Peygamber Efendimiz. Artık oruçta bittiği için. Oruç ve teravih bitti. Tam işin sonu, tam ecrin, sevabın, ücretin, mükâfatın verileceği gece olmuş oluyor.

Onun için bu geceyi, öteki geceler gibi değerlendirmeye, onlardan daha çok gayret etmeye çalışalım. İnşallah. Teberrüken gene vazımız da geri kalmasın. Şuradan bir tanecikte olsa bir hadîs okuyalım. Şey yani çekmeye, pek

uzatmadan yani şeyi ama kalmasın şey, boş kalmasın diye yani, ihmal olmasın diye.

مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ ...
يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

*Mâ yürîdullahu li-yec'ale 'aleyküm min haracin velâkin yürîdü li-yütahhiraküm ve li-yütimme ni'metehû 'aleyküm le-'alleküm teşkürûne.*¹

c. Cenâb-ı Hakk'ın Azabı ve Toplumsal Adalet: Peygamber Efendimizin Öğütleri

Bismillâhirrahmânirrahîm. Elhamdü-lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.

عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: يَا أَيُّهَا
تَقْرَؤُونَ هَذِهِ الْآيَةَ: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ النَّاسُ، إِنَّكُمْ
آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا

¹ 5/Mâide 6.

اهْتَدَيْتُمْ} [المائدة:105] وَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ
يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ

”

*An ebî bekrini's-sıddîk radiyallahu
anh.Ebû Bekir Sıddîk Efendimizden.*

*Gâle. Kendisi Ebu Bekir Sıddık Efendimiz
şöyle buyurmuş.*

*Yâ eyyühe'n-nâsü. Ey ahali! Ey Müslüman-
lar! Ey insanlar!*

Inneküm takraûne hâzihi'l-âyete.

*Siz Kur'an-ı Kerîm de şu âyeti okuyorsu-
nuz.*

Bismillâhirrahmânirrahîm.

*Yâ eyyühellezîne âmenû 'aleyküm e füse-
küm lâ yedurruküm men dalle ize'h-tedey-
tüm. (Mâide Suresi 105. Ayet)*

Neymiş bu âyetin ifadesi, meali?

Ey iman edenler!

Siz, *aleyküm e füseküm*. Kendinize bakın. Kendi nefsinizi ıslaha gayret edin. Kendinize yönelin.

Aleyküm e füseküm. Nefsinizi gözetmek sizin göreviniz olsun. Kendinize bakın.

Lâ yedurruküm men dalle. Sapıtmış olan insan size zarar veremez.

İze'h-tedeytüm.

Siz kendinizi kollayıp doğru yolda olduğunuz zaman, öteki size zarar veremez. Mâide suresinin 105 inci âyeti. Bunu okuyorsun Kur'an-ı Kerîmden. Tabi o zaman bizden daha çok okuyorlardı o mübarekler.

Ve innî semi'tü resâlallahî sallallahu aleyhi vessellem yekûlü.

Bende Peygamber Efendimizden işittim ki şöyle buyurdu;

İnne'n-nâse.

İnsanlar, ahali, halk.

İzâ raevü'z-zâlîme.

Zalimi gördükleri zaman.

Fe-lem ye'huzû 'alâ yedeyhi.

Onun iki elini tutmadıkları zaman, zulmü engellemedikleri zaman, zalimin iki elini tutup da yaptırtmama işini yapmadıkları zaman, zalimin iki elini zulüm yapmasın diye tutmadıkları zaman.

Evşeke en ye'ummehümullahu bi-'ıkâbin minhü.

Az zaman sonra, Cenâb-ı Hakk'ın hepsine birden azab vermesi gecikmez. Hepsine birden azab gelir. Zalimi görüpte, zalimin zulmünü engellemeyip, elini tutmadıkları zaman, çok geçmez, kısa bir zaman sonra, umumi bir azab gelir. Onlara böyle dedi Peygamber Efendimiz.

Onun için o âyet-i kerîmeye bakıp da, ben kendimi düzelteyim, başkası beni ilgilendirmez demeyin demiş oluyor Ebu Bekir Sıddîk. Yani o âyet-i kerîmeye yanlış anlam vererek, kendi kabuğunuza çekilmeyin. Tamam, kendinize bakacaksınız. Kendinizin imanı sağlam oldu mu evet başkası size zarar veremez amma, dışarda gördüğünüz zalimi de, zulmü de, haksızlığı da münkeratı da, fuhşiyatı da dirayetinizi kullanacaksınız, gücünüzü kullanacaksınız, engelleyeceksiniz. Engellemezseniz, Cenâb-ı Hak hepinize birden azab verir. Hem

zalime verir. Hem de siz zalimi engellemediniz diye size verir dedi Peygamber Efendimiz. Bu manada konuştu. Bunu da bilin diyor Ebû Bekir Sıddîk Efendimiz.

Şimdi dinde asıl önemli olan incelikleri bilmektir. Yani bir âyeti yanlış yorumlayıp da ters bir istikamete yönelmemektir. Tamam, böyle diyor ben kendime bakayım. Hayır, işte burada Ebû Bekir Sıddîk Efendimiz, tecrübesini, bilgisini, dindeki derin bilgisini, anlayışını, anlayın.

Ebû Eyyûb el- Ensârî hazretleri de böyle bir ikaz yapmıştı. Savaşta birisi ya Allah dedi düşmana bir saldırdı, girdi aralarına, çarpıştı çarpıştı çarpıştı, şehit düştü. Ahali dediler ki bak bu kendi kendini tehlikeye attı. Hâlbuki Kur'an-ı Kerimde Allahu Teâlâ hazretleri;

﴿١٩٥﴾... وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ ...

Ve lâ tulkû bi-eydîküm ile't-tehlüketi.
(2/Bakara 195)

Bir âyet-i kerîme var. Kendi elinizle kendinizi atmayın buyuruyor. Bu kendi eliyle kendini tehlikeye attı gibi, o âyeti böyle söylediler, onu tenkit ettiler yani.

Ebû Eyyûb el- Ensârî hazretleri dedi ki;

Ey ahali!

Biz bu âyeti Resûlullah'ın zamanında sizin bu anladığınız şekilde anlamıyorduk. Elinizdeki mallarınızı zekât vermeyip, sadaka vermeyip, cihada ayırmayıp, cimrilik yapıp tutmak suretiyle kendinizi tehlikeye atmayın. Sonra sizi Allah cezalandırır manasına anlıyorduk. Yoksa savaşta düşmana sarılmak, yanlış bir hareket değil. Siz yanlış yorum yapıyorsunuz dedi. İşte dini tam anlamak çok önemli. Yani yorumları ters yapmamak çok önemli. Allah gafûrdur, rahîmdir, affeder.

E ne olacak?

Namazı kılmasak ta affeder, orucu tutmasak ta affeder. Sen hava alırsın. Öyle bir şamar yersin ki Cenâb-ı Hak'tan. Öyleleri var. Allah gafurdur, rahîmdir, benim günahıma mı bakacak. Bakacak tabi. Zerre kadar hayır işleyen hayrını verecek, zerre kadar şer işleyen cezasını verecek. Allah affeder lıkır lıkır lıkır.

Meyhanede git sarhoşlarla bir sohbeta geç bak. Ne felsefeler, ne laflar, ne laflar bulurlar, kendilerini mazur göstermek için. Neler neler.

Bir gün İstanbul da vaazı verdim. Pazar vaazını. Yeşilköy de son uçağa bindim Ankara'ya dönüyorum. Pazartesi günü şey var, fakülte var, göreve yetişeceğim. En son uçaktan bilet alıyorum. Vaazı verdikten sonra dönüyorum. Uçağa girdim. Tıklım tıklım dolu uçak. Bende en ön sıradayım. Üç kişilik koltukta. Bir benim yanımda boş yer var. Her taraf dolu. Dur bakalım. Cenâb-ı Hak yanıma kimi getirecek?

Dedim. Biraz sonra sallana sallana, zil zurna bir sarhoş gelmedi mi. Gelmesin. Leş gibi içki kokuyor. Geldi yanıma oturdu. Bende sakallıyım. Bir baktı bana şöyle selamı aleyküm hocam dedi. Hocam dedi sen benim bu halime bakma dedi. Elhamdûlillah bende Müslümanım dedi. Sarhoş şeyi ile. Yani dedi bu herifler dedi bir açtı ağzını bir yumdu gözünü bu, bütün uçak dinliyor, en yüksek sesle bağırıyor. En güzel şeyleri söylüyor sarhoş. Artık beni gördü ya, coştı, alt şuurunda artık sarhoş olmanın verdiği eziklik mi var neyse.

Birinci sınıf mütehasşıs vaizlerden daha güzel konuştu. Bütün uçak dinliyor, çın çın ötüyor. 167 kişilik uçak herkes dinliyor. Ankara'ya kadar konuştu konuştu bende hı mı bilmem ne falan diye böyle şey yaparak Ankara'ya gittim. Neler bahaneler buluyorlar yani. Bende Müslümanım diyor. Bakma sen benim böyle içtiğime falan hocam diyor, bilmem ne diyor falan, kendisini temize çıkartmaya çalışıyor. Belli söylediği şeylerden, kulağı dolgun.

Demek ki iyi bir muhitte, iyi şeyler duymuş. Ama içkiden de kesilmiyor. Öyle değil iş. Kazın ayağı öyle değil. Tir tir titrerdi en Allah'ın salîh kulları, Peygamberler, sahâbe-i kirâm, evliyâullah, o mübarekler tir tir titrerlerdi. Böyle bizimkiler gibi böyle efe efe kabadayı kabadayı rahat değillerdi. En çok onlar korkarlardı cehennemde yanacağım diye. Cehennemde en çok yanacak, cehennem kütükleri hiç korkmuyor. Allah affeder. Allah'ın affedeceği sen değilsin. Evet, belki senide affeder ama bazen bir eşkıyaya tevbe nasib ediyor, bazen bir sarhoşa tevbe nasib ediyor, çok iyi insan oluyor tabi. Cenâb-ı Hakk'ın hidayeti, kalbini değiştirdi mi çok iyi hale getiriyor. Ona

bir şey diyemeyiz ama öyle günahta ısrar ederken de olmuyor bu işler.

Allah hepinizden razı olsun. Allah hepimizi yolundan ayırmasın. Gevşetmesin. Rehavete düşürmesin. Şeytanın aldatmalarına kandırtmasın. Dosdoğru yolunda yürütsün. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Yatsı namazlarını 8:30'ta kılıyoruz. Sabah namazlarını 4:30'ta kılıyoruz. İnşallah önümüzdeki Çarşamba günü yola çıkıyoruz. Çarşamba gecesi Morı'de geceliyoruz Perşembe günü inşallah Dubbo'ya ulaşıyoruz. Cuma namazını Dubbo da kılma şeklinde başka yerden geleceklerde bilsin diye şey yapıyoruz. Oradaki satın alınan mescidimize varıyoruz inşallah.

Kotku mescidi mi adı?

Pazar günüde açılış var Efendim üç gün oradan oralarda bulunacağız. Yani oralarda gezilecek yerler var. 120 metre kuzeyinde milli koru var. National park var. Kınobarabram bilmem ne varrabımdı bilmem ne milli parkı diye bir yeri var, çok güzel yerler.

Aborjinlerin 5.000 yıllık şehirlerinin kalıntılarının olduğu yerler. Sen görmedin oraları.

Biz neler gördük neler neler gördük arkadaşlar. Kanguruların orda yumruklu maçlarını bile seyrettik. Birbirlerine böyle böyle böyle tekme tokat yumruk filmini çektik. Dereye set yaptık. Mehmed Ali soğuk suda cup atladı yüzdü. Çok billur gibi su. Bardağı doldur iç. Çünkü şehir yok, bir şey yok, kirlenme yok, buz gibi su, tertemiz. Çok güzel tavsiye ederim, tavsiye ederim. Hayırlısı ile oradan şeye bir uğrayacağız. Kalindo gençlerin eğitim çalışmalarına. Tabi iki üç gün geçmiş olacak bizim vardığımız zaman. Bir ziyaret edeceğiz, bakacağız, davet ettiler, göreceğiz. Oradan dönüş yapacağız, yavaş yavaş geleceğiz. Sidney'e bir uğrarız. Uğrayacağımız kardeşlerimizi görürüz. Oradan da istediğiniz yere doğru gideriz.

El Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

